

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Шабанова Ю.О.

«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія української філософії»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	033 Філософія
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	Філософія
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	4 кредитів ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Термін викладання	13-14 квартали
Мова викладання	українська

Викладачі: доц. Жижченко В. П.

Дніпро
НТУ «ДП»
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української філософії» для бакалаврів спеціальності 033 Філософія / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 18 с.

Розробник – Жижченко В.П.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 033 Філософія (протокол № 1 від 31.08.2021).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	8
6.1 Шкали	9
6.2 Засоби та процедури.....	9
6.3 Критерії.....	10
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	14
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	14

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 033 «Філософія» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф19 «Історія української філософії» віднесено такі результати навчання:

РНЗ	Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.
-----	--

Мета дисципліни – навчити студента бачити історію української філософії як складову світової філософії, бачити її особливості в порівнянні з філософією інших народів, а відтак розуміти особливості сучасного філософського процесу в Україні.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	зміст
РНЗ	РНЗ.1- Ф19	Розуміти українську філософію як необхідний елемент сучасної української культури.
РНЗ	РНЗ.2- Ф19	Розуміти історію української філософії як частину розвитку світової філософії, таку ж необхідну, як і історія філософії будь-якого іншого народу.
РНЗ	РНЗ.3- Ф19	Використовувати знання з історії української філософії для обґрунтування власної світоглядної позиції.

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Історія європейської філософії	Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії. Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Логіка	Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.
Релігієзнавство	Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності. Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії. Вміти будувати соціальні відносини на підставі загальнолюдських цінностей, перешкоджаючи проявам ментальної агресії і розвитку радикалізації в політичній, релігійній, національній сферах.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	26	34				
практичні	60	26	34				-
лабораторні	-	-	-				
семінари							
РАЗОМ	120	52	68				

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
РНЗ.2-Ф19	1 Предмет історії української філософії.	5
	1.1. Методологія дослідження української філософії (Д. Чижевський та В. С. Горський)	
	1.2. Висновки з розгляду позицій розглянутих дослідників.	
	1.3. Етапи розвитку української філософської думки.	
РНЗ.1-Ф19	2. . Особливості світоглядних уявлень наших предків у дохристиянську добу	5
	2.1 Джерела інформації про той період та методологічні підходи до вивчення.	
	2.2. Уявлення про структуру світу.	
	2.3. Уявлення про людину в цьому світі, її завдання й можливості.	
	3. Філософські погляди мислителів давньо-київської доби.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	3.1. Наслідки введення християнства та джерела формування філософських поглядів в Київській Русі.	
	3.2. Змістовий огляд творів мислителів Київської Русі.	
	3.3. Філософські погляди Феодосія Печерського.	
	3.4. Філософські погляди Іларіона Київського.	
РНЗ.1-Ф19	4. Розвиток ідей гуманізму та ідей Реформації в українській філософській думці.	5
	4.1. Сутність ренесансного гуманізму та його особливості в умовах України.	
	4.2. Погляди Павла Русина та Лукаша з Нового Міста.	
	4.3. Погляди Станіслава Оріховського.	
РНЗ.1-Ф19	5. Українська думка в часи Реформації.	
	5.1. Ідеї українських мислителів тієї доби та їх вплив на формування національно-визвольного руху.	
	5.2. Роль Острозького культурно-освітнього центру в розвитку української думки.	
	5.3. Погляди Івана Вишенського	
	6. Філософська думка в братських школах.	
	6.1. Львівське братство.	
	6.2. Київське братство.	
	6.3. Вчений гурток Києво-Печерської лаврської друкарні.	
РНЗ.1-Ф19.	7. Ідеї мислителів Києво-Могилянської академії.	5
	7.1. Значення Києво-Могилянської академії в розвитку та поширенні духовної культури, її вплив на культуру східних та південних слов'ян.	
	7.2. Професори К.-М. академії та їх ідеї.	
	7.3. Філософія Григорія Сковороди.	
РНЗ.1-Ф19	8. Ідеї українського романтизму.	5
	8.1 Романтизм як напрямок європейської культури.	
	8.2. Особливості українського романтизму та його діячі.	
	8.3. Кирило-Мефодіївське братство, його ідеї.	
РНЗ.1-Ф19	9. Українська філософія ХІХ-початку ХХ століття.	6
	9.1. Філософія серця П. Юркевича	
	9.2. Філософські погляди Михайла Драгоманова	
	9.3. Філософські погляди Івана Франка.	
РНЗ.1-Ф19.	10. Філософська та соціально-політична думку в українській діаспорі.	6
	10.1. Основні риси української філософської та соціально-політичної думки діаспори.	
	10.2. Філософські та соціально-політичні погляди В. Винниченка.	
	10.3. Погляди Д. Донцова та інших представників української діаспори.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
РНЗ.1-Ф19.	11. Філософія в Україні радянської та пострадянської доби.	6
	11.1. Українська філософська думка в умовах Радянського союзу. Етапи її розвитку.	
	11.2. Роль Інституту філософії АН України у становленні української філософської думки, провідні вчені Інституту філософії АН України.	
	11.3. Українська філософська думка в сучасний період.	
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ		60
РНЗ.2-Ф19.	1. Предмет історії української філософії.	5
	1.1. Методологія дослідження української філософії (Д. Чижевський та В. С. Горський)	
	1.2. Висновки з розгляду позицій розглянутих дослідників.	
	1.3. Етапи розвитку української філософської думки.	
РНЗ.1-Ф19.	2. Особливості світоглядних уявлень наших предків у дохристиянську добу.	5
	2.1. Джерела інформації та методологічні підходи до вивчення поглядів наших предків у дохристиянську добу.	
	2.2. Уявлення наших дохристиянських предків про структуру світу, людину в цьому світі, її завдання й можливості.	
РНЗ.1-Ф19.	3. Зміни в поглядах наших предків під впливом християнства.	5
	3.1. Наслідки введення християнства та джерела формування філософських поглядів в Київській Русі.	
	3.2. Філософські погляди в творах давньокиївських мислителів.	
	3.3. Погляди Феодосія Печерського та Іларіона Київського.	
РНЗ.1-Ф19.	4. Розвиток ідей гуманізму в українській філософській думці.	5
	4.1. Сутність ренесансного гуманізму та його особливості в умовах України.	
	4.2. Українські мислителі гуманістичного напрямку доби Відродження (Павло Русин, Лукаш із Нового Міста, Юрій Котермак).	
	4.3. Філософські та соціально-політичні погляди Станіслава Оріховського.	
РНЗ.1-Ф19.	5. Ідеї Реформації та їх вплив на українську філософську думку.	5
	5.2. Ідеї українських мислителів доби Реформації та їх вплив на формування національно-визвольного руху.	
	5.3. Роль Острозького культурно-освітнього центру в розвитку української думки.	
	5.4. Погляди Івана Вишенського.	
РНЗ.3-Ф19.	6. Філософська думка в братських школах.	5
	6.1. Львівське братство.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	6.2. Київське братство.	
	6.3. Вчений гурток Києво-Печерської лаврської друкарні.	
РНЗ.3-Ф19.	7. Філософська думка в Києво-Могилянській академії.	6
	7.1. Мислителі Києво-Могилянської академії.	
	7.2. Значення Києво-Могилянської академії для культури хідних та південних слов'ян.	
	7.3. Філософія Григорія Сковороди.	
РНЗ.3-Ф19.	8. Київська релігійно-філософська школа	6
	8.1. Загальні уявлення про київську релігійно-філософську школу.	
	8.2. Представники київської релігійно-філософської школи.	
	8.3. Філософія серця П. Юркевича	
РНЗ.3-Ф19.	9. Українська філософія ХІХ-початку ХХ століття.	6
	9.1. Кирило-Мефодіївське братство, ідеї його представників.	
	9.2. Філософські погляди Олександра Потебні.	
	9.3. Філософські погляди Михайла Драгоманова, Івана Франка, Лесі Українки.	
РНЗ.3-Ф19.	10. Українська філософія ХХ століття (українська діаспора).	6
	10.1. Основні риси української філософської та соціально-політичної думки діаспори.	
	10.2. Філософські та соціально-політичні погляди Вячеслава Липинського.	
	10.3. Філософські та соціально-політичні погляди Дмитра Донцова.	
	10.4. «Конкордизм» В. Винниченка.	
	10.5. Етичні та релігійні погляди Лева Силенка.	
	11. Українська філософська думка в умовах Радянського союзу	
РНЗ.3-Ф19.	11.1. Основні ідеї і доля української філософської думки в умовах Радянського союзу.	6
	11.2.. Провідні вчені відділу історії української філософії Інституту філософії АН України.	
	11.3. Роль Інституту філософії АН України у становленні української філософської думки.	
Разом		120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат

навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій		визначення середньозваженого результату поточних

практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять	комплексна контрольна робота (ККР)	контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням студента
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
професійної діяльності або навчання	знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна</p>	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання: мультимедійна установка
Дистанційна платформа MOODLE.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Основна

1. Кралюк П. М. Історія філософії України. – КНТ, 2019. - 652 с.

Детальніше:https://www.yakaboo.ua/ua/istorijafilosofiiukraini.html?gclid=Cj0KCQjwv5uKBhD6ARIsAGv9awLW0KSxZBpbrMfEHGy7xak5e2nNMHyBPreOs_ssKfsnQoBKSPtAtwaAtGrEALw_wcB

2. Макаров З. Ю. Філософія. Ч. 1. Історія розвитку філософської думки: навч. пос. – Вінниця, 2020. 3. Філософія. Навчальний посібник / Ю.М. Вільчинський, ЛВ. Северин-Мрачковський, О.Б. Гаєвський та інш. -К.:КНЕУ, 2019. - 368 с.
3. Петрушенко В.Л. Філософія. Вступ до курсу. Історія світової та української філософії. Фундаментальні проблеми сучасної філософії. – Л.: Львівська політехніка, 2019. – 596 с.
4. Петрушенко В.Л. Філософська пропедевтика (Декілька етюдів про філософію): Посібник для самостійної роботи. – Львів, «Новий Світ-2000», 2021. - 236 с
5. Європейський словник філософій. В 5-ти томах.– К.: Дух і Літера, 2020-2021 р.р.
6. Хамітов Н. Гармаш Л. Крилова С. Історія філософії.– К.:ЦУЛ, 2019 р.– 396 с.
7. Баумейстер А. Вступ до філософських студій, або Інтелектуальні подорожі до країни філософії : науковий посібник, - Київ: Мала академія Наук України, 2017. — 238 с.
8. Горський В. Біля джерел. Нариси з історії філософської культури України. – К.:КМА, 2006 р.
9. Сучасна українська філософія: традиції, тенденції, інновації : збірник наукових праць / відп. ред. А. Є. Конверський, Л. О. Шашкова. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2011. – 303 с. – [16] окр. с. іл.

Додаткова

1. Історія філософії. Словник / за заг. ред. В. І. Ярошовця. 2-ге вид., перероб. К.: Знання України, 2012.
2. Історія філософії : підручник / В. І. Ярошовець, О. В. Александрова, Г. Є. Аляєв та ін.; за ред. В. І. Ярошовця. К.: ВПЦ «Київський університет», 2010.
3. Історія філософії: Підручник. У 2-х т. / В. І. Ярошовець, О. В. Александрова, Г. Є. Аляєв. За ред. В. І. Ярошовця. Т. І. К.: ВПЦ „Київський університет”, 2007. С. 123–228.
4. Горський В.С. Історія української філософії: Курс лекцій.- Київ: Наукова думка, 1996.- 286 с. <http://thales2002.narod.ru/horzsm.html>
5. Бичко А.К. Леся Українка: Світоглядно-філософський погляд. — К.: Український Центр духовної культури, 2000. — 186 с. <http://thales2002.narod.ru/bylestyt.html>
6. Бичко А.К., Бичко І.В. Феномен української інтелігенції. – Дрогобич, 1997. – <http://thales2002.narod.ru/byczkointtyt.html>
7. Винниченко В. Конкордизм. Система будування щастя: Етико-філософський трактат. – К.: Укр. письменник, 2011. – 335 с.
8. Вишенський І. Твори. – К.: Дніпро, 1986. – 247 с.

<http://sites.utoronto.ca/elul/Vyshenskyi/Vyshenskyi-Tvory.pdf>

9. Від Вишенського до Сковороди: з історії філософської думки на Україні XVI-XVIII ст. / Відповідальний редактор Нічик В. М. Наук. думка, 1972 - 141 с.

10. Гнатенко П. И. Общественно-политическая мысль на Украине во второй половине XVII – середине XVIII века. – Днепропетровск: ДГУ, 1982. – 164 с.

11. Гнатенко П. И. Идеал людини в творчості Г.Сковороди і Ф.Ніцше: компаративний аспект аналізу. – «Сковорода Григорій: образ мислителя», К., 1997 р., с. 212 – 217.

12. Документи Кирило-Мефодіївського братства

< <http://thales2002.narod.ru/jerel.html> >

13. Драгоманов М.П. Вибране. – К.: Либідь, - 688 с.

14. Кониський Г. Філософські твори: У 2 т. / АН УРСР. – Ін-т філософії, Ін-т сусп. Наук; Редкол. І.С. Захара та ін. – К.: Наукова думка, 1990. – Т. 1. – 496 с.; – Т. 2. – 576 с.

http://chtyvo.org.ua/authors/Konyskyi_Heorhii/Filosofski_tvory_V_2-kh_tomakh_Tom_2/

15. Костомаров М. І. Закон Божий (Книга буття українського народу).— К.: Либідь, 1991.— 40 с.

http://thales2002.narod.ru/kstmrw_1.html

16. Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах: Навчальний посібник / За ред. М.Ф. Тарасенка. – К.: Либідь, 1997. – 328 с.

http://chtyvo.org.ua/authors/Ohorodnyk_Ivan/Ukrainska_filosofia_v_imenakh/

17. Огородник І.В., Огородник В.В. Історія української думки в Україні. Курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Вища шк.: Т-во «Знання», КОО, 1999. – 543 с.

https://www.twirpx.com/file/610645/Історія_філософії:_Словник._Автор,_рік_і_місце_видання_невідомі.

18. Пам'ятки братських шкіл на Україні (кінець XVI – початок VIII ст): Тексти і дослідження / АН УРСР. Ін-т філософії, Ін-т сусп. Наук; редкол.: В.І. Шинкарук та ін. – К.: Наукова думка, 1988. – 568 с.

http://chtyvo.org.ua/authors/Shynkaruk_Volodymyr/Pamiatky_bratskykh_shkil_na_Ukraini_kinets_XVI_pochatok_XVII_st/

19. Розвиток філософської думки в Україні : навч. посібник ; [Електронний ресурс] / [за ред. проф. Ю. М. Вільчинського]. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К. : КНЕУ, 2014. — 327, [1] с.

<https://core.ac.uk/download/pdf/32610712.pdf>

20. Силенко, Лев. Святе вчення. - Київ: Обереги, 1995. - 400 с.

http://thales2002.narod.ru/santas_tyt.html

21. Сковорода Г. Повне зібрання творів: У 2-х т. — К.: Наукова думка, 1973. — Т. 1. — 532 с.; — Т. 2. — 576 с.

<http://litopys.org.ua/skovoroda/skov.htm>

22. Феофан Прокопович. Філософські твори в трьох томах (переклад з латинської). – К.: Наукова думка, 1979. – Т. 1. – 508 с.; – Т. 2. – 551 с.; Т. 3. – 524 с.

23. Чижевський Дмитро. Нариси з історії філософії на Україні.- Київ: Орій, 1992.- 229 с.
<http://thales2002.narod.ru/czyzhzm.html>
24. Юркевич П.Д. Философские произведения. Москва: Правда, 1990. – 670 с.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історія української філософії» для бакалаврів
спеціальності 033 «Філософія»

Розробник: Валерій Петрович Жижченко

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19